

Hage, at faa Børnene i de større Provinsbyer befordrede frit frem og tilbage i Ferierne. En lignende Indrømmelse er givet disse Skolebørn af Privatbaner og Dampskibsselskaber. Men en hel Række Byer — saa vidt jeg ved, alle de, der have under 14,000 Indbyggere — er berøvet denne Ret. Skolebørn fra disse Byer have ikke fri Befordring, hvor berettiget Kravet for disses Vedkommende end er. Nu ved jeg meget vel, at man fra Statsbaneadministrationens Side kan og vil indvende, at det er umuligt at befordre disse mange Tusinder af Børn. Jeg tror dog, at man ogsaa her med lidt god Villie vil kunne gøre det. Det er ikke nødvendigt, at alle Børnene rejse de samme Dage, Hovedsagen er, at de faa den frie Rejse. Og selv om det kun er en Ferierejse paa 14 Dage, vil det dog for mange smaa Hjem rundt omkring i de mindre Byer i Danmark betyde, at de i Modsætning til nu, hvor de ikke have Evne til at købe Billetter, ville kunne faa deres Børn ud i Ferien. Jeg indrømmer, at Trangen hos Smaakaarsfolks Børn til at komme ud i Ferien er større i København og Aarhus og de enkelte andre store Provinsbyer end i de mindre Byer, men der er endelig ikke saa stor Forskel paa de sociale Forhold i de store Byer og i Byer som Horsens og Nyborg eller Korsør, der er forholdsvis samme Fattigdom og samme Trang.

Jeg vil her benytte Lejligheden til at sige, at vore Landboere ved at yde denne store Hjælp til Smaakaarsfolk omkring i vore Byer bidrage i overordentlig høj Grad til at vække sympatiske Følelser hos os herinde i Byerne. Det er maaske ikke altid, de just give sig Udtryk i Lovord, thi det er hændet, som jeg har haft Lejlighed til at se for 1 & 2 Aar siden, at da nogle Børn vare hjemvendte med en Hudsygdom (scabies), blev det sagt, at det skyldtes den større Urenlighed, der er paa Landet end i Byerne, og man havde kun Øje for den Side af Sagen. Ja, man maa jo tage Ulemperne med, naar man vil have Fordelene. Men jeg vil i alt Fald paa de Tusinder af Børns Vegne, der have besøgt de aarhusianske Skoler og ere komne ud i Ferien, sige Landboerne, baade Gaardmænd og Husmænd — Proprietærer er der ogsaa og enkelte Godsejere — inderlig Tak for den store Hjælp, de her have ydet mange fattige Hjem i vore Byer. Det er nemlig en meget betydelig Hjælp. Mange Gange tror jeg, at det rent økonomiske Offer, en Familie paa Landet bringer ved at yde denne Hjælp, har kunnet skrives

med et Tal som 16, 20, maaske flere Kroner, og det sker hyppigt, at naar det vides, at Hjemmet er fattigt, forsyner vedkommende Familie ved Afrejsen Børnene med Fornødenhedsartikler. Jeg vil, saa stærkt som det er mig muligt, understrege, at Byerne staa i en dyb og ubetalelig Gæld — jeg haaber, at de ville vide at afdrage paa den og yde Ækvivalent derfor paa anden Maade — til Landet, baade til Gaardmands- og Husmandsfolk. Jeg ved meget vel, at ofte er det Slægtinge, som modtage Børnene, men ofte er det dog vildfremmede Folk, som ikke kende den paa-gældende Familie.

Se, naar der nu er denne virkelig gode Villie til at hjælpe de fattige Børn omkring i vore Provinsbyer, bør, synes jeg, Staten, saa vidt det staaar til den, støtte disse Bestræbelser. Det er nemlig en overordentlig betydningsfuld Velgørenhed og en Velgørenhed, som ikke generer eller i nogen som helst Grad har Ulemper til Følge. Naar Staten kan hjælpe med den ringe Ting at stille fri Befordring til Raadighed for Børnene ogsaa fra de mindre Byer, og der opnaas et saa uvurderligt Gode blot derved, at Staten stiller de i Forvejen halvt eller helt tomme Godstog til Raadighed — thi det er jo kun med Godstog, Børnene kunne komme til at rejse —, staaar det for mig saaledes, at Staten i Virkeligheden her har en Pligt at efterkomme. At der skulde være Mangel paa god Villie hos Administrationen, kan jeg næsten ikke tro, det er vel blot dette, at man helst vil være fri for Ulejligheden. Men hvis Statsbaneadministrationen og den højtærede Trafikminister vilde stille sig velvilligt ved Overvejelsen af dette Spørgsmaal og maaske allerede til næste Sommer skride til en videre Udførelse af Fribefordring for Børn fra fattige Hjem i Byerne, er det en Reform, der vil blive hilst med Glæde i Tusinder af danske Hjem.

Maa jeg i denne Forbindelse rette en Anmodning til den højtærede Kultusminister, nemlig om, at de Børn, der ere paa Rejse, enten det nu er en enkelt Dags Skolerejse eller en Ferierejse, faa Adgang til gratis at besøge Museerne i vore Byer, og at der ikke, som det nu mange Steder er Tilfældet, kræves en Betaling af 5 eller 10 Øre, og at vore Museers Aabningstid maa være en saadan, at Børnene kunne faa Adgang til at besøge dem. Jeg finder det ret urimeligt, at man mange Gange tvinger Lærerne til at betale for Børnene for Adgang til Museerne.